

John Frame

Žymus Didžiosios Britanijos mokslininkas – žolininkystės tyrėjas, filosofijos mokslų daktaras, LMA užsienio narys. Gimė 1930-10-10 Hamiltone (Škotija). Mirė 2006-11-28 Ere (angl. Ayr), Škotijoje.

1948 m. baigęs gimnaziją, dvejus metus tarnavo Jungtinės Karalystės oro pajėgose. 1954 m. baigė Glazgo universitetą. Podiplomines studijas tęsė Readingo (Anglija) ir Massey (Naujoji Zelandija) universitetuose. Įgijo agrarinių mokslų bakalauro ir magistro diplomus, filosofijos mokslų daktaro laipsnį. Dr. J. Frame'as tapo žymiu Didžiosios Britanijos ir pasaulio mokslininku – žolininkystės, botanikos ir agroekologijos tyrėju. Ilgus metus buvo Škotijos aukštosios žemės ūkio mokyklos Žolininkystės centro vadovas, Agronomijos skyriaus ir Augalininkystės katedros vedėjas. Pagrindinės tyrimų kryptys – biologinio azoto problemos, ankštinių žolių (baltųjų bei raudonųjų dobilų, liucernų) biologija ir ekologija, dirvožemio ir *Rhizobium* bakterijų sąveika, žolių ėdamumas ir virškinamumas bei kita. Šie J. Frame'o tyrimai labai praturtino agronomijos ir biologijos mokslus naujais rezultatais, originaliomis išvadomis ir stambiais apibendrinimais. Savo darbo vaisius plačiai skelbė gausiuose moksliniuose straipsniuose, kongresų ir konferencijų pranešimuose, kurių parašė apie 370.

Svarbiausius rezultatus apibendrino stambiose monografijose: „Improved Grassland Management“ (1992, 1994, 2000), „Temperate Forage Legumes“ (su bendraautoriais, 1998), „Forage Legumes for Temperate Grasslands“ (2005).

J. Frame'as buvo puikus visuomenininkas ir organizatorius. Jis buvo Britų žolininkų draugijos prezidentas, Pietvakarių Škotijos žolininkų draugijos vicepirmininkas, Lenkijos žolininkų draugijos garbės narys, Rusijos ekologų draugijos garbės akademikas. J. Frame'as mokėjo įtaigiai

pateikti mokslo žinias ne tik studentams, bet ir praktikams, žemės ūkio konsultantams. Gerai perprato ne vien Didžiosios Britanijos, bet ir kitų pasaulio šalių ūkio problemas, todėl buvo ilgametis (nuo 1967 m.) Jungtinių Tautų Maisto ir žemės ūkio organizacijos (FAO) mokslinis konsultantas – tarptautinių tyrimų programų organizatorius ir projektų vykdytojas. Skaitė paskaitas daugiau nei 50 pasaulio šalių. Po kelerių metų dirbo Argentinoje, Urugvajuje, Kinijoje, Bulgarijoje, Slovakijoje, Lenkijoje ir kitur, o 1997–1998 m. ir Lietuvoje. Būdamas gabus kalboms laisvai kalbėjo prancūzų, vokiečių, rusų ir ispanų kalbomis.

Mūsų šalyje jis dalyvavo žolininkystės plėtros pieno ūkiuose projekte. Bendradarbiaudamas su Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnyba ir mokslo institutais prisidėjo prie ūkių pažangos gerinant žolinių pašarų gamybą ir didinant gyvulių produktyvumą. J. Frame'o ir Lietuvos pievininkų bendradarbiavimas atkūrus Lietuvos nepriklausomybę įgijo konkretesnes formas. Nuo 1990 m. Lietuvos mokslininkai dalyvavo jo vadovaujamuose ar konsultuojamuose tarptautiniuose projektuose. 2000 m. J. Frame'as išrinktas Lietuvos mokslų akademijos užsienio nariu, tapo periodinio leidinio „Žemdirbystė“ aktyviu redakcinės kolegijos nariu. Jo redakciniai gebėjimai ir geranoriškumas pravertė ir rengiant tarptautinius leidinius „Grassland Science in Europe“, „Grassland and Forage Science“ ir kitus.

Parengė

LMA Organizacinio skyriaus vyriausioji specialistė
Valerija Paškauskienė

Naudoti šaltiniai:

LMA archyvas, asmens byla.

<https://www.scotsman.com/news/obituaries/dr-john-frame-an-appreciation-1-734864>

Kadžiuolis, Leonas. Pro memoria. Žemės ūkio mokslai. 2006. Nr. 4, p. 98–99.

Nuotrauka iš asmens bylos